

IVASAMT UM NØKUR SEMJA FÆST UM FISKIVINNUNA NÚ

Løgmaður hevur avlýst 1.februar sum evstamark og órógv er aftanfyrri tey, sum samráðast um nýskipan av fiskivinnuni

Árni Gregersen

Kuril er á tráðnum í sambandi við, at samgongan er í ferð við at gera eitt uppskot til nýskipan av fiskivinnuni.

Hetta stendur rímuliga greitt, hóast tað hevur gingið framá í arbeiðnum hjá tí bólkinum, sum hevur samráðst um hesa skipanina.

Persónarnir, sum sita saman og arbeiða við nýskipan av fiskivinnuni, eru komnir so nær málinum sum hugsast kann, men trupulleikin er, at onnur fólk í flokkunum fyribils ikki taka undir við tí, sum samráðingarbólkurin er komin fram til.

Løgmaður boðaði í gjár frá, at 1. februar ikki longur er nakað evstamark fyri, nær semjan millum samgonguflokkarnar verður undirskrivað.

Boðini frá løgmanni komu heldur óvart á fleiri av hinum, sum taka lut í samráðingunum. Tey halda, at alt var so at siga komið undir land, tá ið lögmaður boðaði frá, at evstamarkið 1. februar er slept.

Baklandið

Flokkarnir hava valt umboð í nevndina, sum seinastu tíðina hevur arbeitt við nýskipan av fiskivinnuni.

Upprunaliga var tað formaðurin í Fólkaflokkinum, Jørgen Niclassen, sum boðaði frá, at 1. februar var dagurin, tá ið samgongan fór at verða samd um uppskotið.

Bæði lögmaður, formaðurin í Sambandsflokkinum, Kaj Leo Holm Johannesen, og formaðurin í Miðflokkinum, Jenis av Rana, tóku undir við dagfestingini og síðani hava nógvir fundir verið um spurningin.

Nógv er sum skal broytast

Jørgen Niclassen: Tað var hann, sum fyrst meldaði út um 1. februar

í lógini um vinnuligan fiskiskap. Ikki alt veitir politiskt høvuðbrýggj, men skal mestsum bert dagførast, so lógin hóskar til dagsins viðurskiptir.

Men tað eru sjálvandi spurningar, sum flokkarnir eru ósamdir um og sum samráðingarfólkini hava roynt at finna semjur um.

Tað eru hesar semjur, sum baklandið hjá samráðingarfólkunum skulu taka støðu til.

Sambandsflokkurin skuldi hava fund í gjár um hetta, men fundurin var avlýstur vegna veður og tann fundurin verður eftir øllum at døma ikki fyrr enn einaferð í næstu viku. Orsøkin er, at lögmaður er í arbeiðsørinum í Danmark.

Stóru spurningarnir

Tá ið lógin um vinnuligan fiskiskap, sum øll føroysk fiskivinna verður stýrd eftir, skal broytast, so eru fólk sjálvandi ymisk á máli um, hvussu nýskipanin skal gerast.

Teir triggir samgonguflokkarnir, Sambandsflokkurin, Fólkaflokkurin og Mið-

flokkurin, hava hvør sína hugsan um, hvussu málið best verður loyst.

Sum skilst er størsta ósemjan millum teir báðar størri flokkarnar, meðan Miðflokkurin á fleiri økjum hevur roynt seg sum semingsmann.

Tríggir høvuðsspurningar hava alla tíðina ligið á borðinum:

1. Hvussu mong ár skulu loyvini verða?
2. Skulu útlendingar kunna eiga part í fiskivinnuni?
3. Skal nakað av rættindunum seljast um eina uppboðssølu?

Fólkaflokkurin hevur hildið fast um, at árinu skulu vera so mong sum møguligt. Grundgevingin er, at skulu reiðarar gera iløgur í stór og dýr skip, so er eisini neyðugt, at teimum er tryggjað rættindi at fiska í so langa tíð, tí annars verður ómøguligt at fáa iløgurnar figgjaðar.

Peningastovrnarnir krevja stutt sagt, at skulu teir figgja, so er neyðugt at skipini sleppa at fiska so leingi, at til ber at gjalda lánini aftur í hesum tíðarskeiði.

At tað er komið so langt, er tí at tað nú tykist vera semja um, at fiskatilfeingið kring Føroyar og tær kvotur føroyingar hava samráðst seg til er ogn Føroya fólks.

Í hesum spurninginum hevur Sambandsflokkurin eina heilt aðra áskoðan og vil hava, at rættindini røkka yvir eitt munandi styttri áramál. Upprunaliga vildi flokkurin hava, at talan bert var um fimm ár, men nú hava samráðingarfólkini hjá flokkinum gingið við til eitt, eitt sindur longri áramál.

Útlendingar

Ein annar spurningur, sum aftur og aftur verður kjakast um, er um útlendingar skulu hava rætt til at eiga partar í føroysku fiskivinnuni.

Hetta er eisini ein av teimum spurningunum, sum hevur verið tungur at finna semju um. Fólkaflokkurin – og kanska serliga landstýrismaðurin við fiskivinnu, Jacob Vestergaard, hava ferð eftir ferð sagt, at útlendingar als ikki eiga at sleppa at eiga í føroysku fiskivinnuni.

Har eru aðrir partar av samgonguni ikki heilt samd-

Kaj Leo Holm Johannesen: Hann hevur strikað 1. februar sum evstamark

ir og halda, at tað ikki ger skaða, at útlendingar eiga í, bert teir arbeiða og liva undir somu treytum sum føroyskir eigarar.

Uppboðssøla

Ein annar spurningur, sum ofta hevur verið frammi, er um ein partur av rættindum og ein partur av tilfeinginum eigur at verða seldur á uppboðssølu.

Tjóðveldið hevur verið forsprákari fyri hesum, men í samgonguni eru eisini røddir, sum vilja hava, at ein partur av rættindunum verður seldur á uppboðssølu.

Tvær høvuðsgrundgevingar eru fyri hesum. Fyri tað fyrsta at fáa pening í landskassan, meðan hin er, at hetta fer at gera tað møguligt hjá øðrum enn teimum, sum frammanundan eru í vinnuni, at sleppa fram at “fólksins ogn”.

Flokkarnir og andstøðan

Hóast tað tykist sum tað ber til at finna semju í nýskipanarnevndini, so er ikki komið á mál enn.

Og ivasamt er um og nær

tað hendir.

1. februar er sleptur sum evstamark, so nú hongur eingin “deadline” yvir flokkunum. Sambandsflokkurin fer at hava fund og har eru fleiri, sum ikki taka undir við tí “semju”, sum samráðingarfólkini eru komin til.

Harafturat tykist vinnan eisini vera vaknað. Reiðarafelagið vil hava fund við floksformennirnar fyri at siga, hvat felagið heldur.

Hinvegin standa politikkararnir yvirfyri einum harðari og harðari rópi frá teimum, sum geva atkvøðurnar. Hesi siga, at gloppið millum tey sum fáa og tey sum onki fáa gerst alt størri.

Andstøðan er í bíðistøðu. Hon verður ikki boðin til samráðingar fyrr enn samgongan er vordin samd.

Taktikkurin í hesum valári er helst at draga alt út og so siga nei, tí andstøðan fær ikki nóg stóra ávirkan.

Stóra myndin í løtuni er, at ivasamt er um nýskipan av fiskivinnuni verður gjørd í hesum valskeiðnum.

Hendir tað ikki, so verður fiskivinnan høvuðsevni í komandi valstriði.